

OPETUSHALLITUS

IDROTTSEXAMINA I FINLAND 2011

www.oph.fi
www.edu.fi

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Stordia

Idrottssektorns utbildnings- och examensmodell	3
Grundläggande yrkesutbildning	4-5
Yrkesexamina och specialyrkesexamina	6-12
Yrkeshögskoleexamina inom idrottssektorn	13-17
Universitetsexamina	18-20
Övriga examina inom idrottssektorn	21
Utbildningsanordnares kontaktuppgifter	22-24

UTBILDNINGAR SOM LEDER TILL EXAMEN INOM IDROTTSSEKTORN

**Examina på
högre nivå**

Universitet

Magister i idrottsvetenskap
(omfattning 300 sp av vilka
kandidatstudier 180 sp
och magisterstudier 120 sp).
Fortsatta studier: *Licensiat
och doktor i idrottsvetenskap*

Yrkehögsskolor

*Idrottsinstruktör (YH) (210 sp),
Bachelor of Sports
Studies*

*Idrottsinstruktör(högre YH-
examen) (90 sp),
Master of Sports Studies*

Specialyrkesexamina

- ❖ Specialyrkesexamen för idrottsanläggningsmästare
- ❖ Specialyrkesexamen för tränare

Yrkesexamina

- ❖ Yrkesexamen inom idrott
- ❖ Yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare
- ❖ Yrkesexamen för tränare

**Utbildning
på andra
stadiet**

Gymnasiet

Grundläggande yrkesutbildning

Grundexamen i idrott:
Idrottsledare (120 sv)

**Övrig utbildning inom
idrottssektorn**

Grundläggande utbildning

GRUNDLÄGGANDE YRKESUTBILDNING 1/2

Grundexamen i idrott: *Idrottsledare (120 Sv)*

http://www.oph.fi/download/126873_grundexamen_i_idrott.pdf

I idrottsledarexamen ingår 20 sv examensdelar som kompletterar yrkesskompetensen (gemensamma studier), 90 sv yrkesinriktade examensdelar och 10 sv fritt valbara examensdelar.

Av yrkesämnena utföres minst 20 sv som inläring i arbete.

En idrottsledare leder idrottsverksamhet för personer i olika åldrar, planerar vid behov program som upprätthåller det fysiska och psykiska välbefinnandet och planerar och leder idrottsevenemang. Han eller hon kan arbeta inom den offentliga eller den privata sektorn, i idrottsföreningar och -organisationer och inom skolornas morgon- och eftermiddagsverksamhet.

Grundexamen i idrottsinstruktion ger en allmän behörighet för fortsatta studier.

Grundexamen i idrott kan utföras som läroplansbaserad utbildning (grundläggande yrkesutbildning) eller som fristående yrkesprov.

GRUNDLÄGGANDE YRKESUTBILDNING 2/2

Utbildningsanordnare:

- ❖ Kisakallion Urheiluopisto
- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Lapin Urheiluopisto
- ❖ Liikuntakeskus Pajulahti
- ❖ Folkhälsan Utbildning Ab
 - Solvalla idrottsinstitut
(svenskspråkig undervisning)
 - Norrvalla idrottsinstitut
(svenskspråkig undervisning)
- ❖ Suomen Urheiluopisto
- ❖ Tanhuvaaran Urheiluopisto
- ❖ Varalan Urheiluopisto
- ❖ Vuokatin Urheiluopisto

Anordnare av fristående yrkesprov:

- ❖ Kisakallion Urheiluopisto
- ❖ Liikuntakeskus Pajulahti
- ❖ Varalan Urheiluopisto

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 1/7

Yrkes- och specialyrkesexamen är tilläggsutbildning. Utbildningen anordnas som fristående yrkesprov. Yrkeskompetensen visas i praktiken i yrkeslivet vid examenstillfällena. Flere utbildningsanordnare ger förberedande utbildning för yrkesprov.

Yrkesexamen i idrott

http://www.oph.fi/download/111411_idrott_yrkesexamen.pdf

I examen betonas att man kan acceptera och respektera individer och olikhet, utveckla ett sunt självförtroende och att man kan göra etiska bedömningar. En person som avlagt examen visar ansvar, inre företagsamhet, har säkerhetskompetens, yrkeskompetens i övrigt och utvecklar ständigt sitt kunnande.

Inriktningsområden

❖ Motion och idrott för vuxna:

De som har avlagt detta inriktningsområde kan arbeta inom idrotts- och fritidssektorn, social- och hälsovårdssektorn, inom olika organisationer, i projekt som anknyter till vuxenidrott och som självständiga företagare

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 2/7

❖ Motion och idrott för barn:

Typiska arbetsplatser för dem som har valt detta inriktningsområde är dagvårdssektorn, t.ex. lekparker, skolornas morgon- och eftermiddagsverksamhet och idrottsföreningar

❖ Idrotts- och programtjänster:

De som har valt detta inriktningsområde kan arbeta vid natur- eller friluftscener, vid skidcenter eller motsvarande organisationer som anställda, företagare eller som självständiga yrkesutövare.

❖ Föreningsverksamhet:

De som har valt detta inriktningsområde kan arbeta inom sport- och idrottsföreningar som ledare, planerare, instruktör, tränare eller utbildare både för individuella sporter och lagidrott.

Yrkes- och specialyrkesexamina 3/7

Anordnare av förberedande utbildning:

- ❖ Eerikkilän Urheiluopisto
- ❖ Itä-Suomen Liikuntaopisto
- ❖ Kisakallion Urheiluopisto
- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Lapin Urheiluopisto
- ❖ Liikuntakeskus Pajulahti
- ❖ Suomen Urheiluopisto
- ❖ Tanhuvaaran Urheiluopisto
- ❖ Urheiluopisto Kisakeskus
- ❖ Varalan Urheiluopisto
- ❖ Vuokatin urheiluopisto

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 4/7

Yrkesexamen för idrottsanläggningsföreståndare

http://www.oph.fi/download/111412_idrottsanlaggningsforestandare_yrkesexamen.pdf

I examen betonas kompetensen att självständigt sköta olika idrottsanläggningar. Den som har avlagt examen kan arbeta med uppgifter som gäller skötsel, organisering, handledning och service vid idrottsanläggningar

Anordnare av förberedande utbildning:

- ❖ Itä-Suomen Liikuntaopisto
- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Lapin Urheiluopisto
- ❖ Suomen Urheiluopisto

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 5/7

Yrkesexamen för tränare

http://www.oph.fi/download/111517_tranare_yrkesexamen.pdf

Yrkesexamen för tränare riktar sig till dem som arbetar som tränare eller i planerings- och utbildningsuppgifter på nationell tävlings- och toppidrottsnivå. Examen gäller tränare både för individuella grenar och för lagidrott. I examen betonas en ansvarskännande förmåga till interaktion och kommunikation och kompetens om träningsmetoder. Tränaren ska ha ett helhetskunnande om alla steg i tränings –och tävlingsprocessen.

Anordnare av förberedande utbildning:

- ❖ Eerikkilän Urheiluopisto
- ❖ Itä-Suomen Liikuntaopisto
- ❖ Kisakallion Urheiluopisto
- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Lapin Urheiluopisto
- ❖ Liikuntakeskus Pajulahti
- ❖ Suomen Urheiluopisto
- ❖ Tanhuvaaran Urheiluopisto
- ❖ Urheiluopisto Kisakeskus
- ❖ Varalan Urheiluopisto
- ❖ Vuokatin Urheiluopisto

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 6/7

Specialyrketsexamen för idrottsanläggningsmästare

http://www.oph.fi/download/111413_idrottsanlaggningsmastare_specialyrkesexamen.pdf

Examinanden ges färdigheter att leda underhåll, nybyggnation och marknadsföring av idrottsanläggningar. De som avlagt examina kan arbeta som förmän och ledare. De kan arbeta med uppgifter som berör planering, marknadsföring, byggande och underhållsuppgifter vid idrottsanläggningar

Anordnare av förberedande utbildning:

- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Suomen Urheiluopisto

YRKES- OCH SPECIALYRKESEXAMINA 7/7

Specialyrkesexamen för tränare

http://www.oph.fi/download/111516_tranare_specialyrkesexamen.pdf

Examen är menad för personer verksamma inom krävande träning på nationell och internationell nivå. De som har avlagt examen kan arbeta som tränare inom individuella grenar och lagidrott samt i lednings-, planerings- och utbildningsuppgifter inom träning.

Anordnare av förberedande utbildning:

- ❖ Kuortaneen Urheiluopisto
- ❖ Lapin Urheiluopisto
- ❖ Liikuntakeskus Pajulahti
- ❖ Suomen Urheiluopisto

YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM IDROTT 1/2

IDROTTSINSTRUKTÖR (YH, bachelor) (210 sp)

Utbildningsprogrammet för idrott och hälsopromotion, Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma

Utbildningsprogrammet erbjuder möjligheter för examinandena att arbeta för kommuner, idrottsorganisationer eller för privata idrotts- och turismföretag. Centrala arbetsuppgifter kan vara ledarskap, administration och expert- och projektuppgifter samt att verka som tränare, utbildare och instruktör. Idrottsinstruktörer (YH) etablerar sig allt oftare som privatföretagare. Inom studierna kan man fördjupa sig i t.ex. träning, hälsopromotion, hälsopedagogik, företagsamhet, idrottsturism, motion i naturen, idrott för barn och unga eller specialidrott. Alternativen för fördjupade studier varierar beroende på yrkeshögskola. Utbildningstiden vid heltidsstudier är 3-3,5 år. Vid några yrkeshögskolor finns det även möjlighet att utbilda sig genom flerformsstudier vid sidan av arbetet.

Yrkeshögskolor:

- ❖ HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu/enheten i Vierumäki
- ❖ Kajaanin ammattikorkeakoulu
- ❖ Rovaniemen ammattikorkeakoulu
- ❖ Arcada (svenskspråkig utbildning)

YRKESHÖGSKOLEEXAMEN INOM IDROTT 2/2

Bachelor of Sports Studies (210 sp)

Degree Programme in Sports and Leisure Management

Utbildningsprogrammet motsvarar examen i idrott och hälsopromotion. Utbildningsspråket är engelska och de studerande kommer både från Finland och utlandet. Utbildningsprogrammet ger en bred kompetens för olika arbetsuppgifter i en internationell verksamhetsmiljö. Tyngdpunkten i specialiseringsstudierna ligger på träning. Studerandena vid HAAGA-HELIA fördjupar sig i träning av lag- och racketsport och vid Kajaana yrkeshögsskola antingen i grenträning eller i livsstilsträning på individuell- eller gruppnivå.

Yrkeshögskolor:

- ❖ HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu/enheten i Vierumäki
- ❖ Kajaanin ammattikorkeakoulu

Högre yrkeshögskoleexamen inom idrott

1/3

Idrottsinstruktör (högre YH-examen, master) (90 sp)

Inträdeskravet för studier för högre idrottsinstruktörsexamen är en lämplig högskoleexamen samt tillräcklig arbetserfarenhet efter tidigare examen. Studietiden är 1,5-2 år och den förverkligas som flerformsstudier vid sidan av arbetet. En högre yrkeshögskoleexamen ger en kompetens som motsvarar en magisterexamen vid universitet.

Utbildningsprogram för utveckling och ledarskap inom idrottssektorn

Utbildningsprogrammet ger färdigheter att arbeta i krävande ledar-, utvecklings- och expertuppgifter inom idrott- och fritidssektorn samt inom offentliga sektorn, i olika organisationer och företag.

Yrkeshögskolor:

- ❖ HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu/enheten i Vierumäki

Högre yrkeshögskoleexamen inom idrott

2/3

Idrottsinstruktör (högre YH-examen, master) (90 sp)

Utbildningsprogrammet för hälsofrämjande Terveysten edistämisen koulutusohjelma

I utbildningsprogrammet fördjupas den innovationskompetens som behövs inom hälsopromotion i arbetslivet samt ges ledarskaps-, forsknings- och utvecklingskompetens inom hälsa och välbefinnande. Studierna förverkligas mångprofessionellt inom hälso-, rehabiliterings- och idrottssektorn.

Yrkeshögskolor:

- ❖ Rovaniemen ammattikorkeakoulu
- ❖ Arcada (svenskspråkig utbildning)

Högre yrkeshögskoleexamen inom idrott 3/3

Master of Sports Studies (90 sp)

Degree Programme in Sport Development and Management

Utbildningsprogrammet ger färdigheter att arbeta i krävande ledar-, utvecklings- och expertuppgifter inom idrott- och fritidssektorn särskilt på internationell nivå samt inom den offentliga sektorn, i olika organisationer och företag.

Yrkeshögskolor:

- ❖ HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu/enheten i Vierumäki

UNIVERSITETSEXAMINA

1/3

Akademisk grundutbildning (300 sp) består av en kandidatexamen med en omfattning av 180 sp och en magisterexamen med en omfattning av 120 sp

Magisterexamen i idrottvetenskaper (120 sp)

Huvudämnen

- ❖ Idrottspedagogik (gymnastiklärarbehörighet)
- ❖ Idrottssociologi
- ❖ Biomekanik
- ❖ Idrottsfysiologi
- ❖ Tränings- och testningskunskap

Universitet:

- ❖ Jyväskylän universitet, idrottvetenskapliga fakulteten

UNIVERSITETSEXAMINA

2/3

Kandidatexamen i idrottvetenskaper (180 sp)

Kandidatexamen är en lägre högskoleexamen där examenskraven är avlagda kurser i fakultetens gemensamma studier, avlagda ämnesstudier i huvudämnet och avlagda grundstudier i ett biämne.

Huvudämnena är de samma som i magisterexamen.

UNIVERSITETSEXAMINA

3/3

Ämneslärarbehörighet i gymnastik

Utbildningen (minst 60 sp) ger behörighet att verka som ämneslärare i gymnastik i den grundläggande utbildningen. Rätt att avlägga idrott som ett biämne kan beviljas behöriga lärare eller lärarstuderande samt studerande med annat huvudämne än idrottspedagogik inom idrottsvetenskapliga fakulteten vid Jyväskylä universitet.

Idrottsvetenskapliga fakulteten vid Jyväskylä universitet ansvarar för examenskraven för studiehelheten och för antagningen till utbildningsprogrammet .

Universitet:

- ❖ Jyväskylä universitet, idrottsvetenskapliga fakulteten
- ❖ Turun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta (Turku ja Rauma)
- ❖ Åbo akademi, pedagogiska fakulteten (Vasa)

ÖVRIG UTBILDNING INOM IDROTTSSEKTORN

Dessutom ordnar många utbildningsanordnare, bl.a de nationella idrottscentrerna, olika kortkurser och fortbildningar inom idrott som inte berättigar till en officiell idrottsexamen

Exempel

- ❖ Grundkurs för idrottsledare (4 mån)
- ❖ Äventyrspedagogik
- ❖ Naturmotion
- ❖ Hälsomotion
- ❖ Specialstudier i barnidrott
- ❖ Idrott för specialgrupper

KONTAKTUPPGIFTER FÖR UTBILDNINGSANORDNARE

1/3

Nationella idrottsutbildningscenter:

❖	Eerikkilän Urheiluopisto	03-424 9900	www.eerikkila.fi
❖	Kisakallion Urheiluopisto	019-31 511	www.kisakallio.fi
❖	Kuortaneen Urheiluopisto	06-516 6111	www.kuortane.com
❖	Lapin Urheiluopisto	020-798 4200	www.santasport.fi
❖	Liikuntakeskus Pajulahti	03-885 511	www.pajulahti.com
❖	Solvalla Idrottsinstitut	09-867 8430	www.solvalla.fi
❖	Suomen Urheiluopisto	03-842 411	www.vierumaki.fi
❖	Tanhuvaaran Urheiluopisto	015-739 000	www.tanhuvaara.fi
❖	Urheiluopisto Kisakeskus	019-223 0300	www.kisakeskus.fi
❖	Varalan Urheiluopisto	03-263 1111	www.varala.fi
❖	Vuokatin Urheiluopisto	08-619 11	www.vuokattisport.fi

Urheiluopistojen Yhdistys ry : www.urheiluopistot.net

KONTAKTUPPGIFTER FÖR UTBILDNINGSANORDNARE OCH YRKESHÖGSKOLOR

2/3

Regionala utbildningscenter:

- ❖ Itä-Suomen Liikuntaopisto 013-267 5092 www.islo.fi
- ❖ Virpiniemen Liikuntaopisto 08-5614 200 www.virpiniemi.fi
- ❖ Norrvalla idrottsinstitut 09-315 000 www.folkhalsan.fi

Yrkeshögskolor

- ❖ HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu/enheten i Vierumäki
0400-230 407 www.haaga-helia.fi
- ❖ Kajaanin ammattikorkeakoulu
08-618 991 www.kajak.fi

KONTAKTUPPGIFTER FÖR HÖGSKOLOR 3/3

Yrkeshögskolor

- ❖ Rovaniemen Ammattikorkeakoulu
020-798 4000 www.ramk.fi
- ❖ Arcada
020-769 9699 www.arcada.fi

Universitet

- ❖ Jyväskylä universitet, idrottsvetenskapliga fakulteten
014-260 2000 www.jyu.fi/sport/
- ❖ Turun yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta
02-333 8803 www.edu.utu.fi